

સમાવિષ્ટ અધ્યયન નિબંધિતિ: (માત્ર શિક્ષકો માટે.)

- વર્તુળનું કેન્દ્ર, તેની ત્રિજ્યા અને વ્યાસ વિશે સમજે છે.
- વર્તુળ આધારિત ડિઝાઈન દોરે છે.
- આકારો વસ્તુઓના ભાગ ઓળખે છે અને સમજે છે
- ગુંજાશ વજન અને રૂપિયા પૈસાના ભાગ આધારિત વ્યવહારુ કોયડા ઉકેલે છે.

ગુણ

પ્રશ્ન-૧ $\frac{૪}{૪}$ લિટર = મિલિ (૧)

પ્રશ્ન-૨ ૭૫૦ મિલિ = લિટર (૧)

પ્રશ્ન-૩ $\frac{૧}{૪}$ લિટર = મિલિ (૧)

પ્રશ્ન-૪ ૨ લિટર દૂધ ભરેલી બોટલ છે. આ દૂધને ચાર બોટલમાં સરખા ભાગે રેડીએ તો દરેક બોટલમાં કેટલું દૂધ ભરાશે? (૨)

પ્રશ્ન-૫ ત્રાજવાનાં એક પલ્લામાં ૧ કિલો ૭૫૦ ગ્રામ ખાંડ છે. વજન સમતોલ કરવા માટે બીજા પલ્લામાં કયાં કયાં વજનિયાં વાપરશો? (૨)

પ્રશ્ન-૬ ૨ મીટર લાંબી દોરીનો $\frac{૩}{૪}$ ભાગ કેટલા સેમી થશે? (૨)

પ્રશ્ન-૭ બે વખત પા ($\frac{૧}{૪}$) એટલે કેટલા થાય? (૨)

પ્રશ્ન-૮ ૨ સે.મી. ત્રિજ્યાવાળું વર્તુળ દોરો અને તેનું કેન્દ્રબિંદુ જણાવો. (૨)

પ્રશ્ન-૯ ૩ સે.મી. ત્રિજ્યાવાળું વર્તુળ દોરી તેનો વ્યાસ જણાવો. (૨)

પ્રશ્ન-૧૦ અપૂર્ણાંક $\frac{૩}{૪}$ દર્શાવતી આકૃતિ દોરો. (૨)

પ્રશ્ન-૧૧ અપૂર્ણાંક $\frac{૨}{૫}$ દર્શાવતી આકૃતિ દોરો. (૨)

❖ કોષ્ટકને આધારે પ્રશ્ન-૧૨ થી પ્રશ્ન-૧૪ના જવાબ આપો.

વસ્તુ	એક લિટરનો ભાવ
દૂધ	૬૦ રૂપિયા
કેરોસીન	૩૦ રૂપિયા

પ્રશ્ન-૧૨ $\frac{૩}{૪}$ લિટર દૂધની કિંમત કેટલી થાય? (૨)

પ્રશ્ન-૧૩ ૧ લિટર કેરોસીન અને $\frac{૧}{૪}$ લિટર દૂધ પૈકી કોની કિંમત વધુ થાય? (૨)

પ્રશ્ન-૧૪ $\frac{૧}{૨}$ લિટર દૂધ અને $\frac{૧}{૨}$ લિટર કેરોસીનની કુલ કિંમત કેટલી થાય? (૨)

સમાવિષ્ટ અધ્યયન નિષ્પત્તિ: (માત્ર શિક્ષકો માટે.)

- વિવિધ પરિસ્થિતિઓ કે જેમાં નાણું, લંબાઇ, તાપમાનનો ઉપયોગ થતો હોય તેમાં દશાંશ સંખ્યાઓનો ઉપયોગ કરી શકશે.
- સરવાળા બાદબાકીનો ઉપયોગ થતો હોય તેવા દશાંશ સંખ્યાનાં વ્યવહારું કોયડાઓ ઉકેલી શકશે.
- એકત્રિત કરેલ/આપેલ માહિતી જેવી કે એક કુટુંબનો છેલ્લા છ માસનો વિવિધ વસ્તુઓ પરનાં ખર્ચનું કોષ્ટક, ચિત્રાલેખ અને સ્તંભ/લંબાલેખનાં સ્વરૂપમાં ગોઠવે અને તેનું અર્થઘટન કરે.

- પ્રશ્ન-૧ નીચેના પૈકી સૌથી ઓછું અંતર કયું છે? (1) ગુણ
(અ) 0.182 મી (બ) 0.0268 મી (ક) 0.0926 મી (ડ) 0.048 મી
- પ્રશ્ન-૨ 0.08 કિમી + 0.0008 કિમી = _____ કિમી (1) ગુણ
(અ) 0.808 કિમી (બ) 0.0808 કિમી (ક) 0.8008 કિમી (ડ) 8.008 કિમી
- પ્રશ્ન-૩ દશાંશ સંખ્યા 15.25 ને _____ અતિસંક્ષિપ્ત રૂપમાં દર્શાવે છે. (1) ગુણ
(અ) $\frac{122}{16}$ (બ) $\frac{61}{4}$ (ક) $\frac{61}{8}$ (ડ) $\frac{122}{4}$
- પ્રશ્ન-૪ માહિતીને આવૃત્તિ કોષ્ટક સ્વરૂપમાં રજૂ કરવા 13ની માહિતીને આવૃત્તિ ચિહ્નની મદદથી રજૂ કરો. (1) ગુણ
- પ્રશ્ન-૫ ગણિતની 10 ગુણની કસોટીમાં 18 બાળકોએ મેળવેલ ગુણ નીચે મુજબ છે. (1) ગુણ
7, 5, 5, 7, 8, 3, 2, 1, 4, 6, 3, 5, 6, 7, 9, 0, 10, 3. - તો આ માહિતીમાં 5 કે 5 થી ઓછા ગુણ મેળવેલ બાળકોની સંખ્યા કેટલી છે?
- પ્રશ્ન-૬ $2\frac{3}{5}$ નું દશાંશ સ્વરૂપ દર્શાવો. (2) ગુણ
- પ્રશ્ન-૭ 50 મેળવવા 25.5માં કેટલા ઉમેરવા પડશે? (2) ગુણ
- પ્રશ્ન-૮ તુલસીએ 1 કિગ્રા 500 ગ્રામ બટાકા, 250 ગ્રામ ગાજર, 2 કિગ્રા 250 ગ્રામ ડુંગળી, 500 ગ્રામ પાલક ખરીદ્યા. તેણે ખરીદેલા શાકભાજીનું કુલ વજન કિગ્રામાં શોધો. (3) ગુણ
- ❖ એક વર્ગના વિદ્યાર્થીઓની ઊંચાઇ નીચે મુજબ છે. આ માહિતીને આધારે પ્રશ્ન ૯ અને ૧૦ ના જવાબ આપો.
નામ	રીના	રફીક	ધનંજય	મરિઅમ્મા
ઊંચાઇ (સેમીમાં)	95.7	120.8	92.9	101.2
- પ્રશ્ન-૯ સૌથી ઓછી ઊંચાઇ કયા વિદ્યાર્થીની છે? (2) ગુણ

પ્રશ્ન-૧૦ સૌથી વધુ અને સૌથી ઓછી ઊંચાઇ ધરાવતા વિદ્યાર્થીઓની ઊંચાઇનો તફાવત કેટલો થશે? (2)

પ્રશ્ન-૧૧ ચડતા ક્રમમાં ગોઠવો. 17.171, 17.177, 17.771, 17.711, 17.117 (2)

એક સર્વેમાં 25 શાળાઓમાં શિક્ષકોની સંખ્યા નીચે મુજબ છે. આવૃત્તિ ચિહ્નનો ઉપયોગ કરી આવૃત્તિ કોષ્ટક રચો. તેમજ પ્રશ્ન-૧૨ અને ૧૩ ના જવાબ લખો.

3, 2, 2, 4, 5, 7, 6, 3, 4, 5, 6, 2, 3, 4, 5, 5, 6, 7, 3, 4, 4, 5, 5, 2, 3

પ્રશ્ન-૧૨ ચાર કે તેથી વધારે શિક્ષકો ધરાવતી શાળાઓની સંખ્યા શોધો. (2)

પ્રશ્ન-૧૩ શૂન્ય શિક્ષક ધરાવતી શાળાઓની સંખ્યા કેટલી છે? (2)

પ્રશ્ન-૧૪ એક શાળાના ધોરણ 6, 7 અને 8માં વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા અનુક્રમે 28, 20 અને 24 છે. તેને લંબઆલેખમાં દર્શાવો. (3)

-x-x-x-

સમાવિષ્ટ અધ્યયન નિષ્પત્તિ: (માત્ર શિક્ષકો માટે.)

- સંમેય સંખ્યા આધારિત વ્યવહારું કોયડાઓ ઉકેલે છે.
- માપપટ્ટી અને પરિકરનો ઉપયોગ કરીને આપેલ રેખાની બહારનાં બિંદુમાંથી પસાર થતી સમાંતર રેખા રચે છે અને ત્રિકોણ રચે છે.

		ગુણ
પ્રશ્ન-૧	પેટર્ન પૂર્ણ કરો. $\frac{4}{-3}, \frac{8}{-6}, \frac{12}{-9}, \underline{\hspace{2cm}}$,	(1)
પ્રશ્ન-૨	$(-\frac{2}{3})$ અને $\frac{5}{3}$ નો સરવાળો કેટલો થાય?	(2)
પ્રશ્ન-૩	કિંમત શોધો: $(-\frac{3}{7}) - (-\frac{4}{7})$	(2)
પ્રશ્ન-૪	$(-\frac{7}{8})$ — $(-\frac{8}{7})$ નો સંબંધ દર્શાવવા $<$, $=$ અને $>$ માંથી યોગ્ય ચિહ્ન ખાલી જગ્યામાં દર્શાવો.	(2)
પ્રશ્ન-૫	નીચે ત્રિકોણની બાજુઓમાં માપ આપેલા છે. તે પૈકી કયા વિકલ્પમાં ત્રિકોણ બની શકશે નહીં? (અ) 2 સેમી, 3, સેમી, 4, સેમી (બ) 3.2 સેમી, 3.4 સેમી, 6.6 સેમી (ક) 1.4 સેમી, 2.1 સેમી, 3.4 સેમી (ડ) 5 સેમી, 3 સેમી, 6 સેમી	(2)
પ્રશ્ન-૬	નીચે આપેલ વિકલ્પો પૈકી કયા વિકલ્પમાં ત્રિકોણ શક્ય છે? (અ) 70° , 60° (બ) 90° , 0° (ક) 90° , 90° (ડ) 70° , 110°	(2)
પ્રશ્ન-૭	નીચે આપેલ વિકલ્પો પૈકી કયા વિકલ્પમાં ત્રિકોણની રચના શક્ય નથી? (અ) $AB=2$ સેમી, $BC=4$ સેમી, $CA=3$ સેમી (બ) $BC=4.8$ સેમી, $m\angle B = 120^\circ$, $m\angle C = 60^\circ$ (ક) $MN=6$ સેમી $m\angle M = 40^\circ$, $m\angle N = 60^\circ$ (ડ) સમદ્વિબાજુ ત્રિકોણ કે જેની એક બાજુનું માપ 8 સેમી હોય.	(2)
પ્રશ્ન-૮	$\frac{0}{2}$ સંમેય સંખ્યા છે, જ્યારે $\frac{2}{0}$ એ સંમેય સંખ્યા નથી. શા માટે?	(2)
પ્રશ્ન-૯	જો $\frac{-5}{7} = \frac{x}{28}$, હોય તો x ની કિંમત શોધો.	(2)
પ્રશ્ન-૧૦	નીચેની સંખ્યાઓ માટે બરાબર વચ્ચે આવતી સંમેય સંખ્યા લખો. (અ) $\frac{1}{4}$ અને $-\frac{1}{4}$ (બ) $\frac{2}{8}$ અને $\frac{3}{4}$	(4)
પ્રશ્ન-૧૧	કર્ણની લંબાઈ 10 સેમી અને એક બાજુનું માપ 6 સેમી હોય તેવો કાટકોણ ત્રિકોણ રચો.	(4)

સમાવિષ્ટ અધ્યયન નિષ્પત્તિ: (માત્ર શિક્ષકો માટે.)

- બહુપદીનો ગુણાકાર વિસ્તરણ કરે છે.
- વિવિધ બૈજિક નિત્યસમનો ઉપયોગ કરી રોજીંદા જીવનમાં કોયડાઓ ઉકેલે છે.
- બૈજિક પદાવલિઓ
- બૈજિક પદાવલિના સરવાળા, બાદબાકી, ગુણાકાર
- નિત્યસમ, નિત્યસમનો ઉપયોગ.
- પેપર અને બ્લેકબોર્ડ સમતલીય સપાટી પર 3D ત્રિ-પરિમાણિય આકારો રજૂ કરે છે.
- પેટર્ન દ્વારા Euler's Relation ચકાસે છે.

		ગુણ
પ્રશ્ન-૧	($2x - 3y$) ² નું વિસ્તરણ કયું છે ?	(2)
પ્રશ્ન-૨	$6ab$ માંથી કઈ પદાવલિ બાદ કરતાં $4ab$ મળે?	(2)
પ્રશ્ન-૩	$-4xy$ અને $3xy$ નો સરવાળો કેટલો થાય?	(2)
પ્રશ્ન-૪	એક ચોરસ બગીચાની બાજુનું માપ 28 મીટર છે. તેનું ચિત્ર બનાવવા માટે પ્રમાણમાપ 1 સેમી. = 7 મીટર લઈએ તો ચિત્રમાં બગીચાની પરિમિતિ કેટલી થાય?	(2)
પ્રશ્ન-૫	એક સમઘન માટે ફલક (F), ધાર (E) અને શિરોબિંદુ (V) ની સંખ્યા જણાવો.	(2)
પ્રશ્ન-૬	($3a - 4b$) અને ($3b - 4a$) નો ગુણાકાર કરો.	(3)
પ્રશ્ન-૭	નિત્યસમનો ઉપયોગ કરી કિંમત શોધો. $(38)^2$	(3)
પ્રશ્ન-૮	જો $a+b=16$ અને $ab=63$ તો a^2+b^2 શોધો.	(3)
પ્રશ્ન-૯	એક બહુફલકની ધાર 30 અને શિરોબિંદુઓ 12 છે તો, ફલકોની સંખ્યા શોધો.	(3)
પ્રશ્ન-૧૦	એક ઇમારતની ઊંચાઈ 30 મીટર છે. નકશા પર મકાનની ઊંચાઈનું માપ 15 સેમી દોરવામાં આવેલ છે. તો તેના પરથી નકશાનું પ્રમાણમાપ કેટલું થાય?	(3)

યુનિટ ટેસ્ટ - ૧

ઘોરણ: ૩

વિષય: ગણિત

સમાવિષ્ટ એકમ-૮, ૯

સમય-૧ કલાક

૨૫

તારીખ:

કુલ ગુણ:

સમાવિષ્ટ અધ્યયન નિષ્પત્તિ: ફક્ત શિક્ષકો માટે

- સાદા વજનકાંટાની મદદથી પ્રમાણભૂત વજનીયાં જેવાં કે, ગ્રામ, કિગ્રાના ઉપયોગ દ્વારા વિવિધ વસ્તુઓનું વજન કરે છે.
- ૧,૨,૩,૪,૫ અને ૧૦ ના ઘડિયાની રચના કરે છે અને તેનો રોજિંદા જીવનમાં ઉપયોગ કરે છે.

પ્રશ્ન-૧ નીચે આપેલી ખાલી જગ્યાપૂરો. (૫)

૧. ૫ કિગ્રા એટલે ૧૦૦૦ ગ્રામ મીઠાની થેલીઓ.
૨. ૭૦૦૦ ગ્રામ એટલે ૧ કિગ્રા ધીના ડબ્બા.
૩. અડધો કિગ્રા સફરજન એટલે ગ્રામ સફરજન.
૪. ૯૦૦૦૦ ગ્રામ તેલ એટલે કિગ્રા તેલ.
૫. ૬૦૦૦૦ ગ્રામ = કિગ્રા.

પ્રશ્ન-૨ જે જૂથનું વજન વધુ હોય તેના નીચે ✓ની નિશાની કરો. (૪)

૧.

૫ કિગ્રા ૨ કિગ્રા	૧ કિગ્રા ૩ કિગ્રા
.....

૨.

૬ કિગ્રા ૧ કિગ્રા	૭ કિગ્રા ૩ કિગ્રા
.....

૩.

૨૦૦ ગ્રામ ૨૦૦ ગ્રામ	૫૦૦ ગ્રામ ૩૦૦ ગ્રામ
.....

૪.

૫૦ ગ્રામ ૧૦૦ ગ્રામ	૩૦૦ ગ્રામ ૧૦૦ ગ્રામ
.....

પ્રશ્ન-૩ સૂચના મુજબ દાખલા ગણો.

(૮)

૧. નીચે આપેલ વસ્તુઓ તોળવા માટે તમે કયાં કયાં વજનિયાંનો ઉપયોગ કરશો ?

(વજનિયાં:- ૧૦ ગ્રામ, ૫૦ ગ્રામ, ૧૦૦ ગ્રામ, ૨૫૦ ગ્રામ, ૫૦૦ ગ્રામ, ૧ કિગ્રા, ૨ કિગ્રા, ૫ કિગ્રા, ૧૦ કિગ્રા)

- ૪૫૦ ગ્રામ ચણા

- ૨૦ કિગ્રા ૫૦૦ ગ્રામ વટાણા

૨. બે ખુરશીઓનું વજન સમાન છે. આ બંને ખુરશીઓનું સંયુક્ત વજન એક ટેબલ જેટલું છે. આ ટેબલનું વજન ૪૦ કિગ્રા હોય તો બંને ખુરશીનું વજન કેટલું થાય?

૩. ૪૯ ભેંસના પગ કેટલા થાય?

૪. ૧૫ રીક્ષાનાં પૈડાં કેટલાં થાય?

પ્રશ્ન-૪ ઉદાહરણ મુજબ દાખલા ગણો

(૮)

ઉદાહરણ:- 32×3

	૩૦	૨	
૩	$30 \times 3 = ૯૦$	$૨ \times 3 = ૬$	

ગુણાકાર = $૯૦ + ૬ = ૯૬$

(૧) 3૯×૨

ગુણાકાર.....+.....=

(૨) 52×૮

ગુણાકાર=.....+.....=

યુનિટ ટેસ્ટ -1

ધોરણ: 5

વિષય: ગણિત

સમાવિષ્ટ એકમ-8, 9

તારીખ:

સમય-1 કલાક

કુલ ગુણ:

25

સમાવિષ્ટ અધ્યયન નિષ્પત્તિ: ફક્ત શિક્ષકો માટે

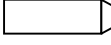
- દિશાઓનો ઉપયોગ કરી વિવિધ સ્થળો શોધે છે.
- નકશામાં પ્રમાણનું મહત્વ સમજે છે.
- ત્રિપરિમાણિય આકારોનું દ્વિપરિમાણમાં રેખાંકિત કરે છે.
- ત્રિપરિમાણિય મોડલનો ઉપર, બાજુએથી અને સામેથી નિરીક્ષણ કરી તેને રેખાંકિત કરે છે.
- સમઘન અને લંબઘનની સમજ ધરાવે છે.

પ્રશ્ન-1 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(3)

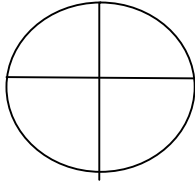
1. સમઘનને કેટલી બાજુઓ હોય છે?

(અ) ચાર (બ) છ (ક) પાંચ (ડ) ત્રણ

2. .... આકારને ખોલતાં કેવી આકૃતિ બનશે?

(અ) (બ) (ક) (ડ)

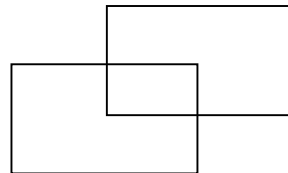
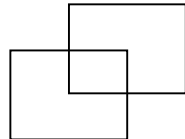
3. નીચેના વર્તુળને ચાર સરખા ભાગે વાળતાં કેવા પ્રકારની આકૃતિ બનશે તે દોરો.

પ્રશ્ન-2 સૂચના મુજબ કરો.

(4)

નીચેની આકૃતિમાં ખૂણાઓને જોડો તથા બનતા આકારોનું નામ લખો.

.....

.....

પ્રશ્ન-3 પાઠ્યપુસ્તકના પાન નંબર -121 પર આપેલ નકશો જૂઓ અને તેના આધારે પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(12)

1. ભારતના કયાં કયાં રાજ્યો દરિયા કિનારો ધરાવે છે?

2. મહારાષ્ટ્રથી ઉત્તરે આવેલાં રાજ્યોનાં નામ લખો.
 3. ગુજરાતની પૂર્વમાં આવેલાં રાજ્યોનાં નામલખો.
 4. આંધ્રપ્રદેશની પશ્ચિમે આવેલ રાજ્યનું નામ લખો.
 5. તેલંગાણાની દક્ષિણે આવેલાં રાજ્યોનાં નામ લખો.
 6. નકશા પર 1 સેમી = 200 કિલોમીટર પ્રમાણમાપનો ઉપયોગ કરીને
(અ) ભોપાલ અને બેંગાલુર વચ્ચેનું અંતર શોધો.
(બ) જયપુર અને ભોપાલ વચ્ચેનું અંતર શોધો.
 7. વિસ્તારની દૃષ્ટિએ સૌથી મોટું રાજ્ય કયું હશે?
 8. અંદાજ લગાવો કે બેંગાલુરુંથી મુંબઈનું અંતર કેટલું હશે?
નકશા પર સેમી, જમીન પર કિમી.
 9. કલ્પેશ દિલ્લીમાં રહે છે તેનો મિત્ર કર્ણાટકમાં રહે છે કલ્પેશ તેના મિત્રના ઘરે જવા માટે કઈ દિશામાં મુસાફરી કરવી પડશે?
 10. ગુજરાતથી પશ્ચિમબંગાળ જવું છે તો કેટલાં અને કયાં કયાં રાજ્યો પસાર કરવાં પડશે?
 11. રાજસ્થાનનું ક્ષેત્રફળ ગુજરાતના ક્ષેત્રફળ કરતાં કેટલા ગણું હશે?
 12. મધ્યપ્રદેશ જેટલું અંદાજીત ક્ષેત્રફળ ધરાવતા રાજ્યનું નામ લખો.
- પ્રસ્ન-4 સૂચના મુજબના આકારનાં ચિત્રો દોરો. (6)

1. સમઘનનું ચિત્ર દોરો.
2. લંબઘનનું ચિત્ર દોરો.